

Silvo Šinkovec

## Povpraševanje in ponudba → zloraba

V mislih imam trgovanje z ljudmi. Iz raziskave *Mednarodne organizacije za migracije* (IOM), ki je objavljena pod naslovom *Kje v sestavljaniki: Trgovanje z ljudmi v Sloveniji, iz in preko nje*, izvemo veliko. Izvemo pa tudi, da v naši državi o tem problemu vemo premalo (nas to ne zanima ali smo slabo organizirani; nočemo ali ne smemo tega vedeti?).

Trgovanje z ljudmi spominja na najbolj kruta obdobja zgodovine, na suženjske čase. Novodobno suženjstvo je postalo del sodobne stehnzirane družbe, ki zahteva to trgovino. Kdo bi sicer hranil javne hiše, internetne strani, neskončno število revij? Povpraševanje po tovrstnih storitvah je veliko, sicer ne bi bilo tolikšne ponudbe in toliko zlorab. *"Javila sem se na oglas v časopisu, ki ga je objavila agencija za ženitne ponudbe. Mislila sem, da se bom poročila z Madžarom. ... Na srečanju je k meni pristopila ženska iz Slovenije. ... Posumila sem, da so me ugrabili ljudje, ki so bili povezani s to žensko. Ilegalno so me pripeljali v Slovenijo, da bi se prostituirala,"* pripoveduje žena iz Ukrajine.

Po oceni nevladne organizacije trgovci z ljudmi preko naše države vsako leto spravijo od 1500 do 2000 žensk (po oceni policije okrog 1000), v Sloveniji je registriranih vsako leto med 600 in 700 'barskih plesalk' (med njimi jih samo iz Ukrajine prihaja okrog 400), po ocenah Interpola ima lahko kriminalna organizacija 250.000 dolarjev dobička na eni prodani ženski v petih letih, cena plačana v Sloveniji za eno žensko pa je 240.000 do 720.000 SIT.

Grozen občutek me preveva, ko pišem te vrstice. Trgovati z ljudmi, jim vzeti svobodo, dostojanstvo, osnovne človekove pravice, jim vzeti življenje. Popolnoma se polastiti njihovega življenja, jim odvzeti svobodo in z njimi gospodariti! Na njihov račun kujejo dobičke, sklepajo posle, sicer nezakonite, a kdo bi se bal, saj je vendar v naši družbi to še kar varen posel. V obdobju 1997–2001 je bilo zaradi zvodništva obsojenih 11 oseb in 29 oseb zaradi posredovanja pri prostituciji. Malo, zelo malo v primerjavi s številom kaznivih dejanj.

Ob začetku novega šolskega leta je tudi ta tema izziv. Šola naj bi se aktivno vključila v delo proti zlorabi, v boj proti trgovanju z ljudmi. Kako? *"Informiranje in ozaveščanje med mladimi v srednjih šolah bi moralo biti bolj prisotno, s čimer bi prispevali k boljšemu razumevanju nevarnosti samega trgovanja z ljudmi ter k večjemu vpogledu v realnost migracijskih procesov. Na ta način bi prispevali k ozaveščanju med mladimi in hkrati k identificiranju preventivnih podpornih mehanizmov."*

Vsak učenec naj spozna problem, naj razume družbene procese, ki do te situacije pripeljejo, naj bo seznanjen z zakonodajo in z vrednotami, na katerih je zakonodaja zgrajena. Vedeti bi moral, da varujemo dostojanstvo vsake osebe, da je vsak človek enako vreden. Da družbo ustvarjamo državljani, da se tudi sam lahko zavzame in stopi na stran žrtev.

Te in podobne teme naj bi šola *"vključila v redne učne programe"*. Bo učitelj čakal na novo šolsko prenavo, na ukaz s strani ministrstva, na prenavo učbenika? Ali pa bo sam načenjal teme, predlagal diskusijo, prebral zgodbo zlorabe, informiral, ozaveščal, se zavzel? To je izziv za samostojno in aktivno držo.

Take drže želim vsem učiteljem ob vašem prazniku, 5. oktobru. Veste, zelo ste pomembni v sodobni družbi, imate izredno priložnost prispevati k razvoju zdrave kulture. Toda, opraviti morate svoje poslanstvo, biti morate: učitelji.